

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего образования
«Казанский (Приволжский) федеральный университет»

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности

Д.А. Таторский
«15» *августа* 2017г.

**ПРОГРАММА ВСТУПИТЕЛЬНОГО ИСПЫТАНИЯ
ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ**

для поступающих на программы подготовки научно-педагогических
кадров в аспирантуре

Направление 45.06.01 Языкознание и литературоведение

*Направленность (профиль): 10.01.02 - Литература народов Российской
Федерации (татарская литература)*

Казань 2017

Программа по татарскому языку и литературе предназначен для поступающих в аспирантуру по специальности 10.01.02 – Литература народов Российской Федерации (татарская литература). В программе представлены вопросы, выносимые на экзамен, основные требования, предъявляемые к поступающим в аспирантуру и критерии оценок.

ТРЕБОВАНИЯ
к вступительным экзаменам в аспирантуру
по специальности 10.01.02 - Литература народов Российской Федерации (татарская литература)

Сдающие вступительный экзамен в аспирантуру по истории татарской литературы должны:

- знать художественные тексты и цитировать стихи наизусть;
- знать татарскую литературу XIII - начала XX1 века в ее историческом развитии и современное состояние ее научного изучения;
- уметь разъяснять закономерности татарского литературного процесса XIII–начала XX1 века, идейно-художественное значение литературного произведения в связи с общественной ситуацией и культурой эпохи, определять эстетическое своеобразие произведений и творчества писателей в целом;
- владеть основными методами и принципами идейно-эстетического анализа; системой терминологии и категориальным аппаратом литературоведения и смежных наук;
- характеризовать основные литературные направления, течения и школы, развитие жанровых систем и стилевую эволюцию в татарской литературе;
- освещать роль творческой индивидуальности писателя в литературном процессе;
- рассматривать творчество татарских писателей и литературные произведения в историко-функциональном освещении;
- выявлять национальное своеобразие татарской литературы и ее связи с русской, восточной и западной литературами;
- анализировать концепции татарских литературоведов и наиболее значимые историко-литературные исследования.

Критерии оценок знаний и умений поступающих в аспирантуру
по специальности 10.01.02 - Литература народов Российской Федерации (татарская литература)

«Отлично» - глубокое и всестороннее знание предмета, обязательной и дополнительной литературы, основных этапов развития литературного процесса, важнейших литературных направлений, течений и школ. Отличный ответ предполагает владение категориальным аппаратом при освещении историко-литературных проблем; восприятие мирового литературного процесса как единого целого, проведение типологических параллелей между татарской и русской, восточной, западной литературами; освещение закономерностей развития жанровых систем и стилевой эволюции в различные исторические эпохи; культура научного мышления, умение аргументированно и логично излагать материал; владение методами и приемами анализа литературного произведения, литературоведческой терминологией; знание основных

этапов развития теоретико-литературной мысли и программных текстов; чтение наизусть произведений, предусмотренных списком программы; самостоятельность мышления.

«Хорошо» - знания в пределах Государственного образовательного стандарта при наличии отдельных пробелов; знакомство с обязательной и дополнительной литературой; аргументированное изложение материала; умелое применение знаний при анализе художественных произведений; владение необходимым объемом историко-литературного, фактического и теоретического материала, при усвоении лишь учебной и справочной литературы; доминирование традиционных методик литературоведческой интерпретации; владение теоретико-литературными понятиями, но недостаточное умение в их практическом применении; нарушения последовательности в ответе.

«Удовлетворительно» - знание предмета, обязательной литературы в основном, недостаточное умение пользоваться теоретико-литературными категориями при анализе произведения и в процессе аргументации основных положений своего ответа; отсутствие глубины в анализе литературных произведений; освоение необходимого минимума фактических знаний и историко-литературных фактов. Поверхностные и неполные ответы, соответствующие минимуму знаний, умений и навыков в области истории литературы.

«Неудовлетворительно» - методологические ошибки; отсутствие знаний основного содержания предмета; круг чтения, не соответствующий минимальным требованиям программы; недостаточное знание рекомендованной литературы, закономерностей историко-литературного процесса; грубые фактические ошибки; отсутствие навыков литературоведческого анализа; подмена анализа и интерпретации текста по пересказам; слабое владение монологической литературной речью; отсутствие выразительного чтения наизусть.

Структура билета. Билет содержит три вопроса, предусматривающие, во-первых, проверку знаний по основным теоретическим и методологическим проблемам изучения татарской литературы, периодам истории татарской литературы XIII–XXI веков, во-вторых, освещение и интерпретацию творчества крупных художников слова, в-третьих, умение анализировать конкретные произведения (идейно-эстетический анализ в контексте идейно-творческой эволюции писателя и художественной эволюции национальной литературы).

**10.01.02 - Россия Федерациясе халыклары әдәбияты (татар әдәбияты) белгечлеге
буенча аспирантурага керү имтиханнарына куела торган
ТАЛӘПЛӘР**

Аспирантурага татар әдәбияты тарихыннан имтихан бирүче:

- әдәби әсәрләрнең эчтәлеген һәм шигырьләрне яттан;
- XIII–XXI йөз башы татар әдәбиятының тарихи үсеш–үзгәрешен һәм аны гыйльми өйрәнүнең хәзерге торышын күзалый;
- XIII–XXI йөз башы татар әдәби барышының закончалыкларын, әдәби әсәрләрнең ижтимагый хәл һәм мәдәни чор белән бәйләнештә идея-художество әһәмиятен, эстетик үзенчәлекләрен һәм гомумән язучы ижатын бөтенлекле аңлый;
- анализның төп методларын һәм принципларын, әдәбият белеменең һәм чиктәш фәннәрнең терминнар системасын һәм төшенчәләр аппаратын куллана;

- төп әдәби юнәлешләр һәм агымнарны, мәктәпләрне, жанрлар системасы үсешен һәм татар әдәбиятындагы стиль эволюциясен сыйфатлап күрсәтә;
- әдәби барышта язучының ижади индивидуальлеген билгели;
- татар язучыларының ижатын һәм әдәби эсәрләрне тарихи-функциональ яктырта;
- татар әдәбиятының милли үзенчәлекләрен һәм аның рус, шәрәк һәм гарәб әдәбиятлары белән бәйләнешләрен ачыклай;
- татар әдәбиятчыларының өйрәтмәләрен һәм аерата мөһим тарихи-әдәби эзләнүләрен бәяли белергә тиеш.

10.01.02 - Россия Федерациясе халыклары әдәбияты (татар әдәбияты) белгечлеге буенча аспирантурага керүченең белем һәм күнекмәләрен бәяләү критерийлары

«*Бик яхшы*» - предметны, мәжбүри һәм өстәмә әдәбиятны; әдәби барышның төп этапларын; мөһим әдәби юнәлешләрне, агымнарны һәм мәктәпләрне тирәннән һәм күпьяклы белү. Бишле билгесе тарихи-әдәби мәсьәләләрне яктыртканда төшенчәләр аппаратыннан файдалана белүне; дөньякүләм әдәби барышны бөтенлекле кабул итүне; татар һәм рус, шәрәк, гарәб әдәбиятлары арасында янәшәлекләр уздыра алуны; жанрлар системасы үсешен һәм төрле тарихи чорларда стиль эволюциясен яктырта алуны; фәнни фикерләү культурасын; материалны мисаллар китереп һәм логик эзлекле аңлата алуны; әдәби эсәр анализлау методларын һәм принципларын, әдәбият белеме терминнарын куллана белүне; әдәби-тарихи фикер үсешенә төп этапларын һәм программадагы тестларны белүне; исемлектәге шигырьләрне яттан сөйләүне; фикерләүдә мөстәкыйльлекне күздә тоту.

«*Яхшы*» - аерым бер төгәлсезлекләр булса да, Дәүләт белем бирү стандарты чикләрендә мәгълүматлы булу; мәжбүри һәм өстәмә әдәбиятны белү; материалны мисаллар китереп аңлата алу; әдәби эсәрне анализлау вакытында белемнәрне уңышлы куллана белү; кирәк кадәр күләмдә тарихи-әдәби, фактик һәм теоретик материалны үзләштергән булу; анализның традицион методикаларына өстенлек бирү; әдәби-теоретик төшенчәләргә гамәлдә житәрлек төгәл файдалана алмау; җавап бирү эзлекчелеге югалу.

«*Канәгатьләнерлек*» - предметны, мәжбүри әдәбиятны гомуми планда белү, эсәр анализлаганда һәм җавапны дәлилләү өчен әдәби-теоретик төшенчәләргә житәрлек файдалана алмау; әдәби эсәрне анализлаганда тирәнлек житмәү; фактик һәм теоретик материалны аз күләмдә үзләштергән булу. Өстән-өстән һәм тулы булмаган җаваплар бирү, әдәбият тарихыннан белем, мәгълүмат һәм күнекмәләргә гомуми күзаллануы.

«*Канәгатьләнмәслек*» - методологик хаталар; предметның төп эчтәлеген начара белү; укыган материалның программадагы минималж таләпләргә генә җавап бирүе; тәкъдим ителгән әдәбиятны, әдәби-тарихи процесс закончалыкларын житәрлек белмәү; тупас фактик хаталар; анализ күнекмәләре булмау; әдәби эсәр анализлау һәм шәрәхләүне эчтәлек сөйләү белүн алыштыру; монологик сөйләмнең үсмәгән булуы; сәнгатьле сөйли алмау.

Билет төзелеше. Билет өч сорауны үз эченә ала, алар, беренчедән, татар әдәбиятын өйрәнүнең, XIII–XX йөзләр татар әдәбияты барышының төп теоретик һәм методологик мәсьәләләргә аңлап үзләштергән булуны, икенчедән, зур сүз осталарының ижатын бәяли

һәм шәрехли алуны, өченчедән, аерым әдәби әсәрләрне анализлау мөмкинлеген тикшерү өчен хезмәт итә.

*Вопросы для вступительных экзаменов в аспирантуру
по специальности 10.01.02 - Литература народов Российской Федерации
(татарская литература)*

**10.01.02 - Россия Федерациясе халыклары әдәбияты (татар әдәбияты) белгечлеге
буенча аспирантурага керүчеләр өчен
сораулык**

1

1. Татарское литературоведение как научная дисциплина: формирование, состав (теория литературы, история литературы, литературная критика). Труды основоположников истории литературы (Г.Губайдуллин, Г.Рахим, Г.Ибрагимов, Г.Сагди и др.) / *Мөстәкыйль фән буларак татар әдәбияты белеме: формалашуы, составы. Әдәбият тарихына нигез салучыларның төп хезмәтләре (Г.Гобәйдуллин, Г.Рәхим, Г.Ибраһимов, Г.Сәгъди һ.б.).*

2. Формирование и развитие татарской литературной критики. Литературная критика в нач.ХХ века: типология / *Татар әдәби тәнкыйтенең барлыкка килү һәм үсеш баскычлары. ХХ гасыр башында әдәби тәнкыйть: аның төрләре һәм жанрлар системасы.*

3. Профессиональное мастерство в литературной критике Дж.Валиди. Его взгляды о принципах и приемах оценки литературного произведения. / *Ж.Валиди тәнкыйди эшчәнлегендә профессиональ осталык. Аның әдәби әсәрне баялау принциплары һәм алымнары.*

4. Литературный процесс в татарской литературной критике 1910-х гг. (Г.Губайдуллин, Х.Каримов)/ *1910 еллар татар тәнкыйтендә әдәби хәрәкәт. Г.Гобәйдуллин “Яшь әдәбиятыбызда – “Яшь йөрәкләр”, Х.Каримов “Әдәбиятта үзгәреш көтелә”.*

5. Образ в литературоведении и в художественном произведении. Типология образов / *Әдәбият белемендә һәм әдәбиятта образ төшенчәсе. Образларны төркемләү.*

6. Генетические связи татарской литературы с фольклором. Мифы как древняя форма словесного искусства. Особенности мифологического мышления / *Татар әдәбиятының фольклор белән бәйләнешләре. Сүз сәнгатенең борынгы формасы буларак мифлар. Мифологик фикерәү үзенчәлекләре.*

7. Роды художественной словесности. Характеристика родов в татарской литературе / *Әдәбиятта төр төшенчәсе. Татар әдәбиятында төрләрне сыйфатлау.*

8. Эпические жанры в татарской литературе: генезис, эволюция, типология / *Татар әдәбиятында эпик жанрлар: генезисы, үсеш-үзгәреше, төркемләү.*

9. Драматические жанры в татарской литературе: генезис, эволюция, типология / *Татар әдәбиятында драматик жанрлар: генезисы, үсеш-үзгәреше, төркемләү.*

10. Лирические жанры в татарской литературе: генезис, эволюция, типология / *Татар әдәбиятында лирик жанрлар: генезисы, үсеш-үзгәреше, төркемләү.*

11. Межродовые словесно-художественные формы: лиро-эпика, нәсер, сатира /

Татар әдәбиятында төрәра формалар: лиро-эпика, нәсер, сатира.

12. Татарское стихосложение. Силлабика и аруз. Татарский стих в трудах татарских литературоведов Х.Усманова, Н.Юзеева, Х.Курбатова и др./ *Татар шигърь төзелеше. Силлабика һәм гаруз. Х.Госман, Н.Юзеев, Х.Курбатов һ.б. галимнәрнең татар шигърь төзелешенә караган хезмәтләре.*

13. Литературное произведение, его организация и функции. Содержание и форма / *Әдәби әсәр, аның оештырылышы һәм вазифалары. Эчтәлек һәм форма.*

14. Состав литературно-художественной формы: предметно-образный слой (изображенный мир), система словесно-художественных приемов, композиция / *Әдәби әсәрдә форма катламнары: предмет-образлар катламы (сурәтләнган дөнья), тел-сурәтләү чаралары системасы, композиция.*

15. Художественное содержание как единство запечатленных явлений (тематика) и авторского к ним отношения (идея) / *Сурәтләнган күренешләрнең (тематика) һәм аларга автор мөнәсәбәтенең (идея) бөтенлеге буларак әдәби эчтәлек.*

16. Стиль произведения как единство взаимодействующих элементов художественной формы / *Әдәбиятта ижади-эстетик алымнар бөтенлеге буларак стиль.*

17. Литературное произведение в его научном рассмотрении. Основные методы анализа литературного произведения / *Әдәби әсәргә фәнни яктан якын килү. Әдәби әсәр анализлауның төп методлары.*

18. Историко-культурное, контекстуальное и имманентное изучение литературного произведения / *Әдәби әсәргә тарихи-мәдәни, контекстуаль һәм эчке үзенчәлекләреннән чыгып өйрәнү.*

19. Специфика литературоведческих интерпретаций. Текстологические, биографические, реальные, лингвистические комментарии / *Әдәби әсәргә шәрехләү үзенчәлекләре. Текстологик, биографик, реаль, лингвистик шәрехләүләр.*

20. Литературный процесс. Стадии развития татарской литературы. Взгляды литературоведов второй половины XX века / *Әдәби барыш. Татар әдәбиятының үсеш баскычлары. XX гасырның икенче яртысында татар әдәбиятчыларының бу мәсьәләгә карашлары.*

21. Возникновение и этапы развития реализма в татарской литературе / *Татар әдәбиятында реализмның барлыкка килүе һәм үсеш баскычлары.*

22. Суфизм: религиозные, культурологические, литературные компоненты. Эволюция татарской суфийской поэзии с XIII в. до наших дней / *Суфичылыкның дини, мәдәни, әдәби тамырлары. Татар сүз сәнгәтендә суфичылык поэзиясенең XIII гасырдан алып безнең көннәргә кадәр үсеш-үзгәреше.*

23. Возникновение и этапы развития романтизма в татарской литературе / *Татар әдәбиятында романтизмның барлыкка килүе һәм үсеш баскычлары.*

24. Возникновение и особенности модернизма в татарской литературе / *Татар әдәбиятында модернизмның барлыкка килүе һәм үзенчәлекләре.*

25. Традиции и новаторство в художественной практике / *Татар әдәбиятында традицияләр һәм яңачалык.*

26. Фольклорные жанры: генезис, эволюция, типология / *Фольклор жанрлары: генезисы, үсеш-үзгәреше, төркемләү.*

1. Культура и литература эпохи Булгарского ханства. Поэма «Кыйссаи Йусуф» Кул Гали и литературоведческие труды о ней / *Болгар ханлыгы чоры мәдәнияте һәм әдәбияты. Кол Галинең «Кыйссаи Йосыф» поэмасы, аның хақында хезмәтләрю*
2. Литература эпохи Золотой Орды. Творчество С.Сараи. / *Алтын Урда чоры татар әдәбияты. С.Сараи.*
3. Литература эпохи Казанского ханства. Творчество Мухамадьяра и Кул Шарифа, степень изученности / *Казан ханлыгы чоры әдәбияты. Мөхәммәдьяр һәм Кол Шариф иҗатлары, өйрәнелү дәрәҗәсе.*
4. Литература XVI-XVIII вв. Творчество Г.Утыз Имяни как явление переходное от средневековья к эпохе просвещения / *XVI-XVIII йөзләр татар әдәбияты. Урта гасырдан мәҗрифәтчелек чорына күчеш этабы буларак Г. Утыз Имяни иҗаты.*
5. Литература первой половины XIX в. Творчество Г.Кандалый в зеркале татарского литературоведения. Его традиции в татарской поэзии / *XIX гасырның беренче яртысы татар әдәбияты. Г.Кандалый иҗаты хақында татар әдәбият белеме. Татар шигъриятендә аның традицияләре.*
6. Литература второй половины XIX в. Формирование просветительской прозы (герои, сюжеты, жанры: общий обзор) / *XIX гасырның икенче яртысы татар әдәбияты. мәҗрифәтчелек прозасы формалашу (геройлар, сюжетлар, жанрлар: гомуми күзәтү).*
7. Основные этапы творческой биографии Г.Исхаки. Его творчество до 1917 г. в татарской литературной критике. / *Основные этапы творческой биографии Г.Исхакий иҗатының төп баскычлары. Татар әдәби тәнкийтендә Исхакий иҗаты.*
8. Творчество Г.Тукая. Роль исторических и фольклорных источников в произведениях поэта. История изучения художественного наследия поэта / *Г.Тукай иҗаты. Әсәрләрендә тарихи һәм фольклор чыганақларга мөрәҗҗәгать итү. Шагыйрьнең иҗат мирасын өйрәнү тарихы.*
9. Татарская поэзия начала XX в.: многообразие идейно-художественных тенденций. Дардеменд и поэты его времени в историко-литературных оценках / *XX йөз башы татар шигърияте: идея-эстетик эзләнүләр. Дәрдемәнд һәм аңа замандаш шагыйрьләр.*
10. Татарская проза начала XX века: основные темы, идейное возрождение, система жанров. Творческие поиски Ф.Амирхана и Ш.Камала / *XX йөз башы татар прозасы: төп темалар, идеяләр яңарышы, жанрлар системасы. Ф.Әмирхан һәм Ш.Камаалларның иҗади эзләнүләре.*
11. Формирование татарской драматургии. Основные этапы творчества Г.Камала / *Татар драматургиясенең формалашуы. Г.Камал иҗатының төп үсеш-үзгәреш баскычлары.*

12. Литература 1920-30-х гг. Современные дискуссии о социалистическом реализме. Творчество К.Тинчурина / *1920-30 еллар татар әдәбияты. Социалистик реализм хакында хәзерге бәхәсләр. К.Тинчурин иҗаты.*

13. Этапы творческого пути Х.Такташа. Влияние его поэзии на современный литературный процесс / *Х.Такташ иҗатының үсем-үзгәреш баскычлары. Аның шигъриятенә хәзерге татар әдәбияты барышына тәэсире.*

14. Этапы творческого пути М.Джалиля. Идеологическое и философское содержание поэтических произведений. Проблематика и поэтика «Моабитских тетрадей» / *М.Жәлил иҗатының төп этаплары. Әдәби әсәрләренә идеологик һәм фәлсәви эчтәлеге. «Моабит дәфтәрләре»нең проблематикасы һәм поэтикасы.*

15. Художественная индивидуальность Х.Туфана и этапы его творческого пути. Жанрово-стилевые особенности лиро-эпика и лирики / *Х.Туфанның иҗат индивидуальлеге. Шагыйрьнең лиро-эпик һәм лирик әсәрләрендә жанр һәм стиль үзенчәлекләре.*

16. Татарская литература 1940-50-х гг. Имена писателей и поэтов, прозаические и поэтические опыты, полемические моменты, критические оценки / *1940-50 еллар татар әдәбияты. Төп исемнар, бәхәсләр, тәнкыйди баялар.*

17. Общая характеристика татарской литературы 1960-80-х гг. Феномен «деревенской прозы». Творчество М.Магдеева / *1960-80 еллар татар әдәбиятына гомуми күзәтү. «Авыл прозасы» күренеше. М.Мәһдиев иҗаты.*

18. Романтическое творчество Г.Ибрагимова. Татарская литературная критика о нем / *Г.Ибраһимовның романтик иҗаты. Аның хакында татар әдәби тәнкыйте.*

19. Татарская драматургия начала XX века. Основные тенденции, система жанров, отражение путей изменения жизни (Г.Кулахметов, Г.Исхаки, Ф.Амирхан, М.Файзи) / *XX йөз башында драматургия. Төп тенденцияләр, жанрлар системасы, тормышны үзгәртү юллары чагылу (Г.Коләхмәтов, Г.Исхакий, Ф.Әмирхан, М.Фәйзи һ.б.)*

20. Своеобразие татарской сатирической литературы (Г.Афзал, Х.Сарьян и др.). Степень изученности / *Татар сатирик әдәбиятының үзенчәлекләре (Г.Афзал, Х.Сарьян һ.б.). Өйрәнелү дәрәжәсе.*

21. Усиление психологизма в татарской литературе 1960-80-х гг. Творчество А.Еники, психологическое мастерство прозаика / *1960-80 еллар татар әдәбиятында психологизмның тирәнәюе. Ә.Еники иҗаты, әдипнең сәнгати осталыгы.*

22. Художественные поиски в татарской поэзии 60-х гг. «Эстрадная поэзия» и творчество Р.Файзуллина / *60-нчы еллар татар шигъриятендә иҗади эзләнүләр. «Шаулы поэзия» һәм Р.Фәйзуллин иҗаты.*

23. Этапы творческого пути Т.Миннуллина. Жанрово-стилевые особенности произведений драматурга. Художественное воплощение национального характера и особенности конфликта в драме «Старик из деревни Альдермеш» / *Т.Миннуллин*

иҗатының баскычлары. «Әлдермештән Әлмәндәр» драмасында милли характер һәм конфликт үзенчәлеге.

24. Творчество Г.Исхаки в эмиграции. Драма “Олуг Мөхәммәд”. / Г.Исхакийның эмиграциядәге иҗаты. “Олуг Мөхәммәд” драмасы.

25. Литература начала XXI в. Модернистские и постмодернистские тенденции в драматургии рубежа веков (М.Гилязов, З.Хаким) / XXI гасыр башы татар әдәбияты. Гасыр чиге татар драматургиясендә модернистик һәм постмодернистик тенденцияләр (М.Гыйләҗев, З.Хәким).

26. Современная татарская поэзия. Модернистские и стилевые тенденции в поэзии рубежа веков (Р.Зайдулла, Р.Аймет, Ю.Миннуллина, Дж.Сулейман) / Хәзерге татар поэзиясе. Гасыр чиге татар поэзиясендә модернистик тенденцияләр һәм стиль күренешләре (Р.Зайдулла, Р.Аймет, Й.Миңнуллина, Ж.Сөләйман).

3

1. Композиционные особенности средневековой татарской литературы. Анализ сюжета и композиции “Нахдж-эль фарадис” М.Булгари) / Урта гасырлар татар әдәбиятының композицион үзенчәлекләре. М.Болгариниң “Нәһҗел-фарадис” әсәрен сюжет һәм композиция ягыннан анализлагыз.

2. Проявление национальной действительности в татарской литературе конца XIX в. Анализ повести “Хисаметдин менла” М.Акъегетзаде / XIX гасыр ахыры татар әдәбиятендә милли чынбарлыкка борылыш. М.Акъегетзадәнең “Хисаметдин менла” повестен анализлагыз.

3. Романтические тенденции в татарской драматургии. Образы и изображенный мир в драме “Галиябану” М.Файзи / Татар драматургиясендә романтик тенденцияләр. М.Фәйзиниң “Галиябану” әсәрендә образлар һәм сурәтләнгән дөнья.

4. Сквозные символы в татарской поэзии начала XX века. Проанализируйте стихотворение “Заря” С.Рамиева / XX йөз башы татар шигъриятендә үтәли символлар. С.Рәмиевнең “Таң вакыты” шигърен анализлагыз.

5. Поиски в области жанра и формы в татарской литературе рубежа XIX-XX вв. Анализ содержания и художественных средств, использованных в романе “Тысячи, или Красавица Хадича” З.Бигиева / XIX-XX йөз чиге татар әдәбиятында жанр һәм форма өлкәсендә эзләнүләр. З.Бигиевнең “Өлүф, яки Гүзәл кыз Хадичә” романын яңа эчтәлек һәм сәнгати алымнар ягыннан анализлагыз.

6. Религиозно-мифологические мотивы в поэзии 1920-30-х гг. Система образов в поэме Х.Такташа “Сыновья земли” / 1920-30 еллар татар шигъриятендә дини-мифологик мотивлар. Һ.Такташның “Жир улары” поэмасында образлар системасы.

7. Новое содержание и форма в татарской литературе 1920-30-х гг. Образ Галии в повести А.Кутуя “Неотосланные письма” / 1920-30 еллар татар әдәбиятында яңа

эчтәлек һәм форма эзләү. Г.Кутуйның “Ташырылмаган хатлар” повестенда Галия образы.

8. Великая Отечественная война в зеркале татарской литературы. Проанализируйте повесть М.Юныса «Остаться на высоте» / *Татар әдәбияты көзгесендә Бөек Ватан сугышы. М.Юнысның «Биектә калу» повестен анализлагыз.*

9. Возрождение национальных традиций в литературе 60-80-х гг. Проанализировать повесть «Три аршина земли» в контексте творчества А.Гилязова / *1960-80 еллар татар әдәбиятында милли традицияләргә тергезү. «Өч аршын эңир» повестен А.Гыйләҗев ижадаты контекстында анализлагыз.*

10. Татарская литература зарубежья: композиционные особенности повести Г.Исхаки «Осень» / *Чит илләрдәге татар әдәбияты: Г.Исхакийның «Көз» повестенда композицион үзенчәлекләр.*

11. «Лагерная проза» в татарской литературе второй половины XX века. Интерпретация «Колымских рассказов» И.Салахова / *XX йөзнең икенче яртысы татар әдәбиятында «лагерь прозасы». И.Салаховның «Колыма хикәяләре»н шәрехләгез.*

12. Лиро-эпический жанр в творчестве И.Юзеева. Определить проблематику произведения «Гора влюбленных» / *И.Юзеев ижадатында лиро-эпик жанр. “Гашыйклар тавы” әсәренең проблематикасын ачыклагыз.*

13. Трансформация исторического романа в татарской литературе 1960-90-х гг. Выявление исторической правды и художественного вымысла в романе «Итиль-река течет» Н.Фаттах / *1960-90 еллар татар әдәбиятында тарихи романның үзгәреш кичерүе. Н.Фәттаһның “Әтил суы ака торур” романында тарихи дәрәҗәләкне һәм ижади уйланманы аерыгыз.*

14. Татарская поэзия середины XX в. «Тихая лирика» и ее особенности. Тема родной земли в творчестве С.Хакима. Анализ стихотворения “Бу кырлар, бу үзәннәрдә” / *XX йөз уртасы татар шигърияте. «Салмак лирика» һәм аның сыйфатлары. С.Хәким ижадатында туган як темасы. “Бу кырлар, бу үзәннәрдә” шигърен анализлагыз.*

15. Образы знаменитых людей искусства в татарской литературе. Проанализируйте образ Салиха в повести А.Еники «Воспоминания Гуляндам-туташ» / *Татар әдәбиятында милли сәнгатьнең танылган кешеләре образлары. Ә.Еникинең “Гөләндәм туташ хатирәсе” повестенда Салих образын тикшергез.*

16. Образ прошлого в прозе 1960-80-х гг. Мотив тоски по прошлому татарской деревни в повести “Человек уходит – песня остается” М.Магдеева / *1960-80 еллар татар прозасында үткән образы. М.Мәһдиевнең “Кеше китә-жыры кала” повестенда үткәнне сагыну мотивы.*

17. История татарской детской литературы: типологические характеристики на основе тематического, жанрового принципов (Г.Тукай, Ш.Галиев, Р.Миннуллин и др.) Детская психология в цикле Ш.Галиева “Шавали” / *Татар балалар әдәбияты тарихы: тематик,*

жанрлык ягыннан төркемләүләр. (Г.Тукай, Ш.Галиев, Р.Миңнуллин һ.б.) Ш.Галиевның “Шәвәли мәҗаралары” циклында бала психологиясе.

18. Расширение диапазона жанра романа в татарской литературе конца XX века. Проблематика, сюжетно-композиционная система и нравственно-философский пафос романа «Утренний ветер» Ф.Садриева / *XX йөз ахыры татар әдәбиятында роман жанрының диапазоны киңәю. Ф.Садриевның «Таң җиле» романында проблематика, сюжет-композиция системасы һәм әхлакый-фәлсәфи пафос.*

19. Национальная литература в литературной критике 1960-80-х гг. Оценка труда Ф.Миннуллина “Затлылык” / *1960-80 еллар татар тәнкыйтендә милли әдәбияттагы үзгәрешләр. Ф.Миңнуллинның “Затлылык” хезмәтенә бәя.*

20. Общественно-политические проблемы в татарской драме второй половины XX века. Конфликт в драме Х.Вахита “Первая любовь” / *XX гасырның икенче яртысы татар драмасында иҗтимагый-сәясәи проблематика. Х.Вахитның “Беренче мәхәббәт” драмасында конфликт бирелеше.*

21. Многообразие жанровых форм и стиливых черт в творчестве М.Аглямова и Зульфата. Композиционный анализ поэмы М.Аглямова “Письма Тукая” / *М.Әгъләмов һәм Зөлфәт иҗатында жанр формалары һәм стиль төрлелеге. М.Әгъләмовның “Тукайдан хатлар” поэмасына композицион анализ.*

22. Поиск героя своего времени в татарской литературе рубежа XX-XXI вв.: сюжеты, персонажи, словесно-образная ткань произведений. Анализ трилогии Т.Галиуллина “Саит Сакманов” / *XX-XXI гасыр чиге татар әдәбиятында заман героен эзләү. Т.Галиуллинның “Сәет Сакманов” трилогиясенә анализ.*

23. Поиск в области формы стиха в татарской поэзии второй половины XX века. Анализ кратких стихов Р.Файзуллина / *XX гасырның икенче яртысы татар шигъриятендә форма эзләнүләре. Р.Фәйзуллинның кыска шигърьләренә анализ.*

24. Мифологизм в татарской литературе рубежа XX-XXI вв. Мифопоэтический анализ повести Ф.Байрамовой “Бескрылые чайки” / *XX-XXI гасыр чиге татар әдәбиятында мифологизм. Ф.Бәйрәмованың “Канатсыз акчарлаklar” повестена мифопоэтик анализ.*

25. Модернистские и постмодернистские тенденции в драматургии рубежа веков. Художественный мир драмы “Бичура” М.Гилязова / *Гасыр чиге татар драматургиясендә модернистик һәм постмодернистик тенденцияләр. М.Гыйләҗевның “Бичура” драмасында сурәтләнган дөнья.*

26. Игра в татарской драматургии рубежа XX-XXI вв. (З.Хаким, Т.Миннуллин, М.Гилязов) / *XX-XXI гасыр чиге татар драматургиясендә уен алымы (З.Хәким, Т.Миңнуллин, М.Гыйләҗев).*